

Baltijas Semkopis.

Apslejams:

Nedaklījās mājsā, Jelgavā, Rātslūcelā, № 2.
Ribgā: Schilling's, Kāpteina un Lūpava grāmata-
bodis un pēc tām na Verchendorff, pils. Rātslūcelā
№ 13. Žītās pilsehtas: vijas grāmata-bodis.
Uz laukeem: pēc pagasta-maldeini, māhiņaieem,
stolotajeem, etc.

4. gads.

Jelgava, 8. martī.

No 10. Lihds ar Baltijas Semkopi il nedekās išnākt Beelikumi ar stahsteem un derigu laika-kāvelli; 1878.

Nahdījās: Vispārīga sarunačhanahs par augļu kokeem II. Kā māssemkopim
jāizstāhās pēc lūmelu audzēšanas. Deenvidus, jautajēns 1877. gadā un sarunumi
lihds 1878. gadam. Politikas pārslats. Sinas: no eelsēmēm; vis-
jaunakas finas un telegrami. Aibides. Sadīshwe un finātūba: Meers. Moni-
tors trinolind. Wehl jo wairak amerikāni. Jautajumu tafite. Studinajumi. —

Saimniezības Nodaka.

Vispārīga sarunačhanahs par augļu-kokeem.

No S. Kiewers.

Ko waretu seelgruntneeki darit pēc ķēmīgas augļu-koku, wairo-
čhanahs?!

Sem seelgruntneekem es tē domāju vijas autiņšu ihpačneekus,
muīschneekus, Wahzēschus waj Latvijas, kureem leeli jo leeli ihpačhus,
kām jeme vispārīgi rektinot toti mācītādāru peinu atnācī-
nas arī wehl preekīšu saiveem dahrseem ihpačhu, daudzi waj mācī-
jitu dahrseku tur. — To jaun gan ar weenī pēdīshwojam, kā kure
ar labu preekīšu, pāskubināčhanai un derigeem padomeem kahdu
labu darbu gribam veizinat, tur arī pateesi ronahs tħaħlas un mu-
digas rokas, kas labai leetai ar užihtibu pēckerahs. — Gan dasħa
muīschā un muīschelē ir kofchi un ruhpigi kopti augļu-koku dahrse, ar
it labahm augļu surtehm; gan dasħi fungi saiveem fainnekeem māh-
jas u wairak gadeem isrentedami, ar teeni arī nolihgt māhju dahr-
seks tiflū tik dāuds augļu-koku eestahdit, lai jaun to pēz gadeem
augļu-koku kāts wairotos. — Tas gāt labi! — bet kā kahdu dār-
bu nedara ar preekū un mihekkibū, tur ne reti atrodami, kā to isda-
rot dasħa weetā tilai ir raudsits ažis pēebahst jeb lihgumu pawir-
schu ispildit. Tagad jaun gan ar kātru deenu redsam un waram no
sirds preezatees, kā kār ween lihds schinigas rentes weetas zaur pirk-
schau par ihpačneem pārwehrtučahs, ka tur arī rodahs mihekkibū
un zenschanahs pēz augļu-kokeem; bet tas leelakais kāvelli pē
wīsa ta wehl pēc mums ir un paleek, kā mācītās koku-skolas
reti atronamas. — Kad arī to wehl cevherojam, zif gruhti semko-
pis, jeb haimneeks, ihpačneeks waj rentneeks un tāpat kārs zīts, ih-
stam sweschneekam nesħonbigni uſtizibū parahda un no nepasīstama
padomu jeb māhżibū reti tuhdal par ihstu pateesibū atsīħst, tad gan
naretum domat, kā dasħs laba wairak kofus stahditu un pirktu, kad
tam newaijadsetu tos tahli jo tahli mekle, no pawirschu sweschha, ne-
pasīstama dahrseka tos pērkot dārgu naudu aismakħat, tur reti
tam ne kahda droščiba atħwaru nedod, waj pirktais kofinħi ir ta
furte, kā weħlejħas, waj tas pateesi buhs audsejs un tahds kahdam
tam ihsti waijadsetu buht. Dasħs koku pirzejs ir jaun no netaħneem
koku pāhrdewejeem deesgan pēekrahpis un tadehk gan now jaħriħnaħs,
kā uſtiziba wiſur nesalo. — Ta' tad uſ-ſho ween noluħlojot, buhtu
jaun pēz mana prakta kofu dāuds pēc ħiħiħ labas leetas panahħts,
kad kār muīschā, kār jaun ta jeb ta dahrseku tiflū leelu waj mōsu
koku-skolu eetafisit, no kuras tad ta pagasta haimneeki, waj nu par
leħiaku naudas mafu, ne kā andeles dahrsekeem jaħmarr, waj ari

Mājsā:

Ar Beelikumi: par gadu 3 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r., 60 l.
Bef Beelikumi: par gadu 2 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r., 10 l.
Par pēsħiħtisħanu ar pastu uż kātru ellsenplari, ween'
algħi waj ar jeb bej Beelikumi, jaħmarr 60 sap. par g.
un 35 sap. par $\frac{1}{2}$ g. Studinajum u pēsħem vijas
apstlejams weetās pret 8 sap. par āħlu rindu.

par kahdu zitū atlīħsinačħanu, augļu kofus waretu eegħi u fur-
tad ari pāsiħstamais dahrseeks kofu pirzejam gan ar padomu un
māhżibahu, gan ari ar darbeem buhtu pēc rokox. —

Zif lehti gandrīj kārā muīschā preekīš koku-skolas derigs se-
mēs gabalinħi atronams, kas ar ekfahm waj angsteem kokeem no
jeemelu weħċejem sargats, ar pawegħlu mahla, waj zitn kahdu d'siġi
auglighi semi. Zif lehti buhtu tam, kam waijabsigs kapitals roka, se-
mi rijolet — lihds 2 pēħdað d'siġi usraakt —, kofu seħklas, meetus un
zītas pēc kofu-skolas pēderigas leetas īagħid u ar 5—6 gadi u
to gaidit, lihds kozin kofu-skola usaugušchi, pārddodot darbu u teħreħ-
ħanahs atlīħsina. Dahrseeks, kas no māsa semes gabala sawi deenish-
tu maissi ar sikkahm īlkneħni ze, ze, pelna, kam ne kahdas zītas ee-
nħażżeħħanahs, ne kahda zīta kapitala raw, kā ween wina semes stuħ-
ritis, tur lai ġihs nem taħbi istħreħħanahs par strahdnekkem, meħ-
jeem, meetem un seħħlaħ? — No, ka tas lai pats pahretek un see-
nu un behrni uſtix 5—6 gadi, kamehr kofu-skola kahdu pelnu
qiegħi? — Pateesi, ta' ir ta weeniga faite żaur lo mās labas kofu-
skolas it-tar u sħekk jidher. — Zitadi tas
buhtu ar semkopi jeb muīschas ihpačneeku, jaun ja u kawa poh-
tisħħanahs netruħx, kas sawi dahrsekk u ihpačħus dahrja strah-
ħanahs tur, kas pawlaas briħdi war ar sawiem druwās strahdnekkem
kofu-skolas semi īgħadawot u tħi waijadsigu apkopħsħanu pañneegħt. —
Ja kung fuw am dahrsekkam 10. datu no kofu-skolas eenenħħanahs
nowehħħihs, ja tam pañneegħs derigas grāħmatas un laikrafstus lafit,
żaur kofu, kād ari buhtu jo mās māhżihs, rastos wairak lustes un
żenschanahs, waijabsigas finas un māhżibas u kofu andseħħanu ee-
guħtees; u ja it drosħi u sawiem spieħkeem paläistees newaredams,
wehl kahdu reiħi ihsteem leetos pratejji pēz padoma luġgtu, kofu pateesi
ne weens neleegħs, tad uſnemtais darbs wiħodi wekksej. — Sinam
it bes ne kahdas īprashanahs un apdoma tilai pawirschu pēc ġi-
ħi darba kertes, buhtu tifpat skahde semes ihpačneekam, kā ari kofu
audsetajam un newehħti kozin buhtu taħħas kofu-skolas angli. —

Kārs kofu audsinatajs to deesgan sin, kā kofu-skolas wairak
skaidras pēnas atmet, ne kā taħħas pat semes gabalinħi ar zitn kah-
du augļi feħts jeb apstahħħis; it ihpačħi, ja jau pirmais darbs tika
ar ihstu finn u apdomu uſħakħts, ja derigas seħklas isseħħtas un labi
seħklu-kozin papilnam isandseti; ja patihħamas un andelei derigas,
muħħiż zeetas seemin isħuroħħas surtes kofu-skola īpotetas; ja kofu-
skolas haimneeks zeetu un nesħonbigni fahrtib gan pēc kahdu issħakħ-
ħanahs un stahdħiħanahs gan ari pēc potessħanahs un wahrdi jeb surtu
apstħiħħanahs buhs eeveħrojis. — Manā „Masais ahbolu dahr-
seeks“ jaun u to deesgan derigas pamahżiħħanahs atrodams, bet ja to-
mehr wehl kahdam par kāt kahdu leetu it ihpačħi kofu patiftu finn,
jeb ja kām tur kās buhtu nesaprota ms, tad es un warbu kāt kā
zīts dahrju kopejs sawi padomu u weenam neleegħs. —

Wahzijā un zītas semes dahrseku-kopibas beedri pērk jeb nomā
semes gabalus, eetaisa tur kofu-skolas un pārddod tad tē uſaudjetus
labus kofus par dāuds leħtak mafu, ne kā dahrseku tiflū eespejji. —
Pateesi taħbi dahrseku tiflū leelu waj mōsu
bagateem un nabageem un bes tam ari kapitals wehl labas prozentas
atmet. — Waj nerazzes ir pēc mums wairak dahrseku-kopibas bee-

drību, kas ne ween pilssēhtās, bet it ihpaschi us semiehm, par scho labu un wehl loti neaploptu fāmineezibas uddakn fāhktu jo nūzītigī ruhpetees?! — Waj tod ue rojess it pēc numis wihi, kareem patiskt weenam jeb wairaseem lopā te fāmu lapitalu us tantaš galdu nositt un us fāha zeta par wišpahrigu augku-foku wairoshanas gahdat?! — Un, lai Inhkōsam tikai us laukeem un plawohm, zēlmalahm un gatwehm, mahjahm un mujschahm, fāhdschahm un pilssēhtahm, wišur, wišur fur ween azis metam ir deriga ruhmite atronama, fur koziash waretu augt un lepotees, satot, feedet, auglus nest, dabu un mujsch eedsihwes weetinu pilschlot un tehwijas lablahschann wairot! —

Dauds semkopji schehlojabs, kā newar wiſur pee dahrſneekem augļu-kozīau deejgau dabuht, no kā redsams, ka tee reti dahrſneeki wehl nespēhī tik dauds kozīau pee-audset, zit waretu pahrdot. — Zil ſimteem rubulishu, kas waretu paſchu ſemē paſlīt, teik iſſuhtiti ahr ſemēs par kozīneem un ūthdeemi. — Un waj tad ſhee lehnakā jeb fil-takā gaiſā audseti koki un augļu ūrtes tē pee mums tā iſdodahs, kā pirzejs waretu no teem preeku un zeretus augļus ūgaidit?! — Kuri to nems! Daudſi no taħkeenes westi koki jan pirmā ſliprā ſeemā no-nihfst un tee kas wehl atfeekahs, tee wahrgst wehl waīral gadus, lihds ſhee ar muhsu gaiſu apraduſchees, tikai palehni ūhkt augt. Leelakā dala dabū ūchħdas jeb taħħdas kaites un retais tikai paleek iħsti we-fels un ūfseeds leelaku wezumu. No wiſklahtejas koku-skolas, wiſ-labak aufſtakā ne kā ūltakā gaiſā audsetus kokus pirktees, buhtu gan tas iħstais padoms, ko katraム koku-pirzejam wareturn dot. —

Par kolu-skolu tunajot warbuht patiktos kahdam jautat: „Us kahdu wihsj tad buhru tahda kolu-skola eetaishama, un waj te isleets capitals jeb usnemshanchahs nebuhta par welti un bes kahdeem aug-keem?“ — Sinams ta jautahs tas, kas deesgan pašchigs un kura noluhts tikai ir, ar sawu kapitalu leelu leeläs intreses dsiht, bet ne tas, kas ar sawu Deewa ſwehltitu labatu grib labai leetai lihdsit, waj ta tam anglus atmet, jeb ne. — Bet kad nu ihstena gala atsch-ſchana ir wifas gudrivas eefahlums, tad ja zeen. Iafitajeem patiktos, es labproht zittä reisä ar kahdu preefschihmi parahditu: zif un kah-dus anglus kolu-skola isleets capitals atmet. —

(Turpmak wehl).

Kā mās-jemkopim ja-isturahs pēe kumelu audsina
īchanas.

(Beigum's.)

Pee tam alasch us to jaluhko, waj kumeksch sawu baribu ari
labi un ka waijadsgs sagremo (sawahra), kas wißlabaki no tam no-
gidams, ja ifkahrijumi weegli ifslühst (ifschleihst). Da wini turpreti
ir zeeti waj, ka faka, funkulaini un spihdoschi, tad tas ir drofsha sihme,
ka kumekam zeets wehdars.

Schai wainai war wißlabaki lihdset, kad kahdu masuminn kweeschu
kliju karstā uhdēni hapuzina un tad atkal atdsisfinatas kumelam dod kā
baribū waj ar uhdēni kā džehreenu. Wehl war drussu mores klaht
peelikt. Kumelam schi bariba jašneedī tik ilgi, lihds winžch pehz pa-
beigta pirmā džihwibas gada waj nu ganōs bagatign baribū atrod
waj winam stals stehwot war deesgan sehka dot; tà barojot droschi
īaudsinahs leelu, stipri un spēhjigu pirmā gada kumeku, kas patehreto
baribū labaki aismakhs ne kā slitti barots, mass un panihzis kumeesch.

Otrā un treschā gadā kumeiki ir peeteezigaki; tad wineem wasarā laba ganiba waj deesgan sehla, tad wineem seemā peeteek ar pelawahm un feenu, tad wehl drusku kahku un fartupeku pеelee. Bet ja kumeikus divi waj trihs gadus wezus. grib jau pee darba līkt, tad wineem pee zitas baribas ari ansas jadod.

Pret scho preefschlikumu, ka kumelsh pirmā gadā spēhzigi barojams, daudzreis jadīrd tā eerunu: "Ja, tad mehs fawis kumelus tā gribam barot, tad wineem bariba nogul kaulos; wini dabū spreijas, leek-kaulus un tulšnas un išang tihri kropki."

Schi eeruna ir riftiga, bet ari it pawisham neriftiga. Ta labaka atbilde us fcho eerunu, it la preefch tam taifita, ir tas falams wahrds: „Kä dsen, tà eet.“ Eeruna ir riftiga, là augschà minets, kad kumelu no paßhas dsimshanas tikai stali tur, waj wehl pawisham peezeen untad, là augschà mahzits, bagotigi baro. Us tahdu wihsi ar kumelu noteek là ar satru baroksi, wehdars zaur bagatigu baribu pahrleeku isplatahs, wiſa meesa teek apkraunta ar gatu un taukeem; bet kahjas, kuru nolikums ir, neween meeſu, bet ari nastas nest un wilst, kumelam paleek ne-attihstitas, tamdehs la winam truhfst eespehjas, zaur kustehchanos jeb skraidaſchamu kahjas stiprinat. —

Kad nu kumeku pehz kahda laika is stata islaisch, tad winsch ir duhshigs, lehkà un danzo, bet nesphehzigas kahjas newar gruhto meeßas nastu panest. Spreijas, tulsnas, leek-kauli ic. sahk ifzeltees, waj kumekam wißi lozelli paleel stihwi un winsch ir gataws froplis. Bet waj tahda audsinaßhana ir prahliga? Kapenhz buhwmeistaram un ka-lejam ir stiprakas rokas ne kà skroderim? Tapehz la wini sawas rokas ik deenas puhledami spehzina, kamehr skroderis sawas rokas ne lezad ncpuhle. Wehl zis pemehrs redjams pee zuhahm. Wahrslas i zuhka, kas ik deenas ganos eet, riksho wakara weegli tezedama pree-zigi is mahjahm; bet kad schi pate zuhka kahdus mehneßhus aßgalde tureta ut barota, tad wina wairs knapi eespehj sawas kahjas pazelt un sawu meeßu panest. Bet waj nu prahligi, kad ar sirgu, kuxam tatschu nolisits zaur sawu lahju puhlineem un spehku maissi pelnites, tapat apeetahs kà ar barokli-zuhku, kuras nolikums ir, sawu baribu zil dands ween eespehjams taukös un galà pahrwehrst? Ne bariba friht kumekam kaulös, bet wina haimneela nesapratiqa istureßchanahs un kopschana. Sirga wisleelaka wehrtiba ir wina kausu, muskelu un dsihflu stiprumis, un schi wehrtiba panahkama tikai zaur to, kad wina kaulus, muskelus un dsihflas ik deenas puhleiot peenahziqi attihsta.

Sadsīhwe un ūnatniba.

Meers

Augsts Kaisars tautas dehlus ūauza
Cet tārā brahleem palīhgā;
Teem waramahli meerū traiza,
Tos īwehru molohui ūpaibīja.
Bihnischanahs gruhu zehlahs
Turku tahlās ūalnajās
Tautas dehlu rindas ūwehlahs
Aīns strahwes ūlnojahs.

Jaw aīns bresmu pluhdi ūtahjahs,
Jau beigās lara bresmūbas
Wairs ūhras raudas nešan māhjās,
Wairs neritinhās asaras.

Kur Kreenu tautu lihgsmiina
Pat' sella brihwes peemina,
Kur Semes-tehwis troni stahja,
Tai deenä meeru sfudina.

Gan Latvju dehlu kritin krita
Tew, dahrgā, shvi zihnotees;
Waj aktral loi wiai mita,
Lihbs remaidneeks wehl nekeibees?
Saldais meers, tu svehtits nahzi,
Seme temis ilgojahs:
Sehras gaudas remdet sahzi,
Preetis lai sibds zilajahs.
Juhs zeredami mihles gaida,
Ni, tahlee brahki, sibdigi!
Bit Juhsu fara laukds waiba,
Bit laujas wahtihiim fadauski!
Meera engels pee Jums stahjahs
Juhsu wohtis dseeedams;
Mesalns Juhs wada mahjas
Juhsu mihlos preezedams.
Winsh lido, svehtu dušu wehsti
Bahe fara kanteem waroneem;
Ir daikus palmas sarus dehsti
Uz wiku smilshu salnineem.

Brihwes folks, tu ylahtit steids
Sawus sarus fargadams;
Breezas deend flunjas veidst
Blat meeru alabadams.

Meera toks, nu kiplo, plahti
Sawus sarus swetidams!
Dseedè naigi satru wahti
Tehwu semi laimodams! —

Monitors krinosinā. Kā lāstaijās ir pēhrnā gada lara finālm atminiefees, tad torpedi bija treetni un plaveni kara-veedri Kreemu armijai pret Turku brūnu tugeem (monitoreem), it ihpaschi Donawas upē. Par torpedeem (ofensīves un defensīves-torpedeem), kas tie ihsteni tābdi un tāhda vīnu breesmīgā laroschanas wihsē, par to vīsu platschis iisslaidrojums un apraksts ir dots „Valt. Seml.” 18. un 22. num. no 1877. gada, tamdebieturam par waisadfigu, par to pašču leetu ari wehl schēstā daudži ko sazit. Lai nu pret breesmīgajiem enaidneekerm, torpedeem, un vīnu negantu posītšanu vaudīmas waretu apdrošinātāces, tad mi pat nobeigta Kreew-Turku larki iisgūdroja, ap lara tugeem aplīst, ihsumu dehk tā nosaultu „krinolinu.” „Krinolina” ap monitoreem ir no strikeem austs, tihksam lihdsfigs, audellis, kas tāhdas pehdas no fuga seenahm nost ap fugi pēstiprināts lā tās schi vīum, bildē redsams. Šis striku audellis nelauj torpedam pēc fuga seenahm pēkluht, kur tas atburdāmēs dabutu eedegtees, pahesprahgt un fugi gaisā usspert. Tumščā naltslālā waijaga leelas usmanibas, tāhdam monitoram krinolīna usbruhlot, jo lehti var notilti, ka ar spizahm torpedu laivinahm pēc monitora pēbrāzot, krinolinā sapinahs un tā eestreen tājni cengidurelam rosās, kuram tātšu mehginaja usbrutt. M. L.

Tamdeht jau sihdamam kumešam, tiklihds tas kahdas nedekas wezs, jašauj ik deenāš kahdu lažinu mahtei blakus street; bet tiklihds kumelsh no mahtes atnemts, tad wiñsch jatur ruhmigā stali, kur wiñsch pehz patikšanas war paſkraidees. Bej tam wehl wiñam jašauj ik deenāš pahrs stundas pa ſehtas plazi waj zitu kahdu ar fehtu waj fländahm apzeetinatu weetu brihwi iſſkraidees.

Us wiſu wibſi par to jagahdā, fa kumeli dabū is deenās kustees, zil preeksch winu lozeltu ſpehzinachanas waijadsigs, tomehr netā, fa winn ſpehki kluhtu peekauſeti, un tá droſchi uſaudſehs weſelus un ſpehzigus kumelus, par kureem ne ween winu ihypaſchneeki preezaſees, bet kas ari us wineem patehretu baribu aifmalkahs. — — p.

Wissenswerte Daten

Deenividus jaatjaens 1877. gadā un kāra notiku-
mi līdz 1878. gadam.

No Stabskapitän J. v. Schmidt
(Beigunis).

Pa tam muhku gwaude bija atnahkuhe us kara laukn un na wa-
reja Plewnas un Tantras armijas tiltaht pastiprinat, ka tahs nahja
weenoš sprehlos ar eenaidneeku. Plane, to generals Todlebens taifisa,
lai Plewnu ta aplehgerè, ka nedabu winai ne ka no ahreenes peewest
un palishgu preefuhit, bija tas weenigais, riktiagais zelkch, kas pee mehr-
ka aishweda. Deenas nahza un pogahja, bet Plewna wehl ar weenu
stahweja, lihds beidhot, 28. novembrî Ojmanis Paschâ ar wiſu ar-
miju, kas pehz tik dauds kaujahm wehl 44,000 wiſru bija leela, pehz
ſihwas zihniſchanahs padewahs. Preelsch tam wehl daschas kaujas
bija notlikuschas, pee Dubnakas, pee Telischess, pee Loma upes, pee
Schipkas un eenaidneeks wiſas dands waj mas bija ſakauts.

Wehl jo wairak amerikanisti

Režiž tāhni finahm, kas „B. S.“ 8. num. par B. Dihriku līgā išturusēšanos pret Kurzemēs beedribu pr. bīskopības zeen. Iaftajeeem pasneegtaš, satrs gan no Dihriku līga ūgaibija attaisnošanas, masalais tāhdu aīsbildināšanas, kas wiaa wainu „zīt ne zīt“ mašinatu. To winīj tad nu ari sawā „Rīgas Lopā“ uſ ūmu paraſito un wiſeem jau paſhīstamo wiſi darījis. Kā jau no wina zitadi newareja ūgaibit, wišč pirms nosunijis beedribas prezidentu ſobodams „kā G. Matheram gahjis ar tāhdu no wina gara rāſhojuemeem, kas beſjērdigi no „Rīgas Lopā“ atſtumis,“ un tāhlaſ ūghadus mahrbus leetadams: „Mather's fabrizeerejis tāhdu rāſtu.“ Vei leelaits tautas wihs — — wehlaki par to brihnodamees, ka ūhim waijadsejis ūdīnajumu ūmatat. Ja, mihtais Mather, katram rāſtneelam ir ūawa weeta: weenam redakcijas daļā, otram ūdīnajumō! Kad ūhim brihīcham Mathera līgs wehl naw tāhds rāſtneels, ka wina producījās waretu uſnemt „R. L.“ redakcijas daļā, tad winam newar buht ūtūr weetas, ka ūdīnajumō. Ar laiku Mathera līgs warbuht ūfneegs tāhdu ūtāhwokli, ka „R. L. wina darbus tapat ūamalkāhs, kā wiſu ūtū ūhīdīſtāhneelu darbus. Tagad winam ūamalkā ūtāhīt.“

Staidraki un wehl prastaki Dihrlka kgs finamis newareja isslaibrot, ar lahdū nodomu wisch til netaisnī un warmahzigi isturejees; gaischati wisch newareja israhbit, zit mai wisch zeeni peellahjibas-lilumus un taisnibu. Vaftazi lai spreesch, waj tabda isturechanhs peellahjahs redaktorim, kas ziteem grīb zēlu rahbit un par preelschīshmi buht un tad dasch labs warbuht schaubisees, kas pēc pērnajeeem strihdisneem starp muhsu lapu un „Velt. Wehstnefi“ ihsteni bija tas wainigais, tad Dihrlka l. pats tagad schahdu schaubischanos wisgaligi isnihzinajis. Wairak newar līdas „no schoga laoust“ un pretinekti isaizmat, ne lā Dihrlka l. to darijis. Kur paleef wiſi tee

Kā pehdigo glahbščanu bresmās winsch luhdsahs pameern un meeru, to winam ari nowehleja; 19. februāri, pulkt. 5 pehz pusd. no abahm pušehm parafstija meera nolihgumus, zaur to Ičis aſnains karsch preetīsh Kreewi waldbas ūlaveni nobeidsahs. —

Beredami, zeen. lahitajeem pa prahtam dorit, dodam scheitan
ari wehl pahrikatu par Kreewu eeguwumeem schini fara, fa tee no
generalstaba apatds skaitlos usdoti.

A h s i j a eequwa

वर्षादा.	प्रतिवर्षीय उत्पादनम्	प्रतिवर्षीय उत्पादनम्	प्रतिवर्षीय उत्पादनम्	प्रतिवर्षीय उत्पादनम्	प्रतिवर्षीय उत्पादनम्
2	7600	94	7000	2000	
—	1400	14	1000	2000	
2	2000	16	2000	—	
7	12000	84	10,000	4000	
1	4000	96	3000	—	
—	1200	6	1200	1000	
12	28,200	310	24,200	9000	

Ahşijâ Turki paşa deňeňşchi: | 12 | 28,200 | 310 | 24,200 | 9000

Bil leeli Kreewu eeguwumi bija pee Karja zeetokshua eenem-schauas, tas scheitan naw nsdots, tapat ari wehl naw pilnigi sinamis zitu kara rihsu, prowianta u. t. pr. daudsums. Slimu un eewainoto Turku skaits, lo eekarotäss pilsehtäss un zitas weetäss atrada un kas muhsejeem bija janem kopschanä, hneedsahs lihds 12,000 vihru. Bes toom Usijä eeguwa lahdus 18,000 sirgu.

Eiropas Turžijā eequiva

Reitjäde.	Ungeregt un satbatū.	Leevgaab- lus.	Flintis.	Teltis.
1	7000	16	3000	1000
—	4600	100	4500	400
2	7200	52	7000	—
—	400	14	3000	—
—	400	6	—	400
6	44000	96	66000	4000
2	4000	—	4000	100
—	1000	6	1000	—
4	34000	100	26000	3000
1	11000	100	12000	—
—	—	86	3000	1000
16	113,600	576	129,500	9900

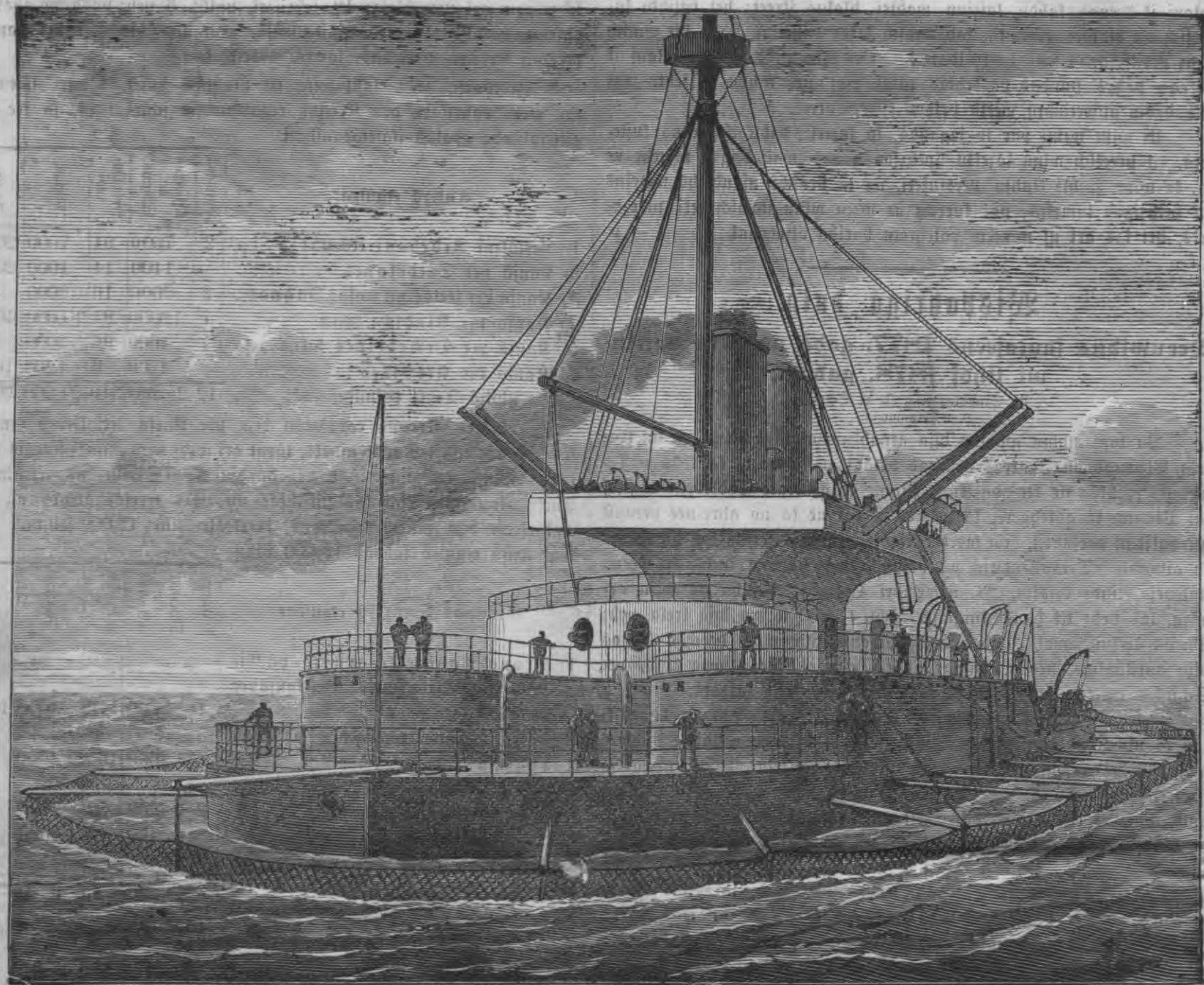
Jaukee wahrdi par tautibū, weenibū, patriotismū ze! Waj tee nāw tihra walschibā, lab tautu un tautas lectu aismirsdams tilai uj to tiho, lá sawām amata-beedrim waretu usbrukt, to niznat un neewat!

"Balt. Semk." redaktors pehz saweem wahjeem spehleem apstnabs strahdajis un puhlejees preelsch sawas tautas. Schee darbi nam lehpti, lee ir rebsami. Winsch par teem nepagehr ne tahdas atsibshanas. Tomehr winsch tahdus wahrbus, lä Dihriks lgs winam ulstra, ar saweem puhlineem nedoma wis pelnijis. Ja tas tä buhtu, tad preelsch Latweescheem neweens wairg nedrihltetu strahdat. — Bet lo tur til dauds to runat: moralistä sind tautai peellahjahs spreest par scho leetu un mehs domajam. wina jau ir spreedusi, weenu laiktastu alasch jo wairak atsahdama, otru alasch jo wairak atsibdama. Un ar scho loti fajuhtamu spreedumu mums pilnigi pree teek. Ja Dihriks lgam patihlahs, Latweeschu tantu us wehl jo wairak fajuhtamu spreedumu isaizinat jeb provozeret, tad lai winsch to dara — mehs winu no tam nefsheim atturet.

Turpretim Kursemes beedribai pr. bishkopibas jarehina ar ziteem saltoreem: winai janostahjahs us likumiga stahwolla, kā to kriminal-lilumu art. 1033 nosala. Peħz fchi artikela wina war pageħret, ka winas presidenta atbilde us ratsfu, kurā winas gods ajsnemis, bes matsa's teek ujsnemis tanči paċċha lailraffa, kurā winai ne-gods zejt u tanči ari nosazitās strahves war pretraffsu ne-ujsnemis.

Ka Dihrika lgs neweeney zaur scho mineto istureschanos, bet ari wehl ar ziteme libhdsleekem ti ihfa laikä wairak ne fa weenu reisi gluschi bes remesta un' nafur tan laikä. kad wine laya wišwairak mudinaaj u i meenibū¹⁾) ir pat nemainius laubis

^{*)} Pee ūki darba Dīkrīta tās pār, tā viseem pārlīstams, ir gluški novānings.

Monitors trinolinā. (Ip. 80).

sobojis un provozerejīs, to peerahda ari schahds rakstības līkumā, kas „Nīhgas Lapā” ušnemīt:

„Nīh. Lap.” № 46 lahdā atklāta westulē attradāhs isskaidroshana par wahraha „Mehs” leetoschanu. Schai isskaidroshana ir trūklums. „Neween semes waldneeli redakzijas un G. Mathers Jelgawā leito preelsch lewīs wahrdū „Mehs,” bet ari Peebalšenī. Lailam ari G. Mathera dīmītene ir Peebalga un tas tapēžs erādis runat: „Mehs”.”

Waj Dīhrīla t. Peebalgas eedsihwotajeem warbuht grib atreebtees, ta tee mina „Balt. Wehstneñm,” neustīgi palikuschi? Bitadi schis wina līkumā nebuht nam saprotams! — Teescham: lahdas leetas laot un dīrbot jadoma, ta laups un godprahība tur jau pavisan nosubuschi, kur tos wišmairat zereja atrast. Ja redakzija tahdu preelschīsmi dod saweem lasitajeem; ja wina tā nizina, tas narv nizinajams, tad reis buhs janosčehlo, par ko buhtu bijis jafreezajahs: janosčehlo, ta lahda dala no Latveeshu preses ir tāhdu rukās.

Zautajumu kāstite.

I. Nahds pagasta weetneels.

I) Līkumi — zil mums finams — ne tā nenosata par pastu (podvodu, ūgluhts-sirgu) stieleschanu preelsch pagasta amatas-vihreem. Kursemē gandrihs it wihs pagastdōs ir tas vez’ un wezs eeradums, ta pagasta wezalajs un ziti amatas-vihri, ja teem pagasta robešħas lahdas amatas-darīschanas, uj sawu reškinumu ieb ar saweem sirgeem brauz, bet ja wineem pagasta darīschanas ahrpuiss pagasta robešħahn zelsch, pehz lahtas no fainmeleem podvodas dabo. Mums leelabs, ta schis eeradums tā fotot jau lituma spehlu peenehmis un narw waits isnihzinams. Pehz taisnibas tas

ari israhdahs par pilnigi viltigu, jo pagasts taischu newar pagehret. Iai wina amatas-vihri neween sawu fainmezeibū valaish, pagastam kaspodami, un ir atbildīgi par kahrtību wihs leets, bet lai tee ari wehl no sawas mantas pagastam par labu ūrgus nomo, turpretīm ta wineem pehz likunu nosazījumeem (G. Mather'a „lit. krahj.” Ip. 12, isskaidrojums a) no pagasta mātsajama lone tilai knapi peeteek atlikhdībai par wina kawekiem, nepeezesčameem tehrīneem un zitahm ar anatu sawenotahm īdōschonahm. — Wiſai leelobs pagastdōs pagasta wezalajs pat ari preelsch eelschīgāh m amatas-darīschanahm dabonot pastus un ihpasčhus pastneelus, tas wina ihpasčhai pa wehlei padoti. — Dauds weetās par wiseem scheem jautajumeem ari no pagasta weetneku pulka ir spredumi, pehz taisnibas un pehz tāhs weetās waijadīsbahm.

2) Kad narv atkauts, ta no dīni brahleem tanī paſčha pagasta weens par pagasta wezalo, otrs par pagasta krihveri amatos stahw (G. M. „lit. krahj.” Ip. 14, § 28, isskaidr. c), tad finams wehl jo masak ir atkauts dehīlam buht par krihveri, kur tehsis ir pagasta wezalajs. Kahdas ihpasčibas bes tam wehl no pagasta krihvera teek pagehretas, israhda ta paſčha lit. krahj. § 26. Ip. 12 un isskaidrojumi b, e, f, g, h, i, ip. 13. Nam ari nebuht domajams, ta usraugu-teesa lahdū apstiprināhs par krihveri, kam scho ihpasčibū narv.

II. St. M. D. 1) Pehz mahtes nahves, tehvs ir sawu behru pehrminderis, bes la wihs ūgluhts ihpasčibā no bahrinu. (Juhu gadījumā pagasta) teesas buhtu apstiprināms. Ja wina pa otream lahgām grib apprezetees, tad winam ees preelsch ar saweem l. laulības behrīneem mirušħas mahtes mantibas deht ja-isiħiġst pehz mantoschanas-līkumeem un wina dala janodroshina. Schahdai islihgħanai ja noteek ar bahrinu-teesas pedališchanos, kura behrīneem tilai schis leetas deht ween weenu waj wairak pehrminderu eżek un pehz leetas nobeigħchanahs tos' attal no

Leela daļa eerotīšu ir iš Anglijas un Amerikas fabrikām, pēc
Sneidera un Pibodi sistemeem.

Daschadi ziti eerotschi, fa Turku jatagani (lihki ioveni), pistoles
fas Turku ahrfahrtigeem kara pulleem nonemti, istaiza fahdus 200,000;
bes tam no Tscherkezem erguhti fahdi 13,000 pihki un duntschu
Sirgu skaitz, fo Donawas armija eegutwuse, Niedsahs pee 24,000.
Zik farogu eenaidneekam pawisani atkemti, wehl naw staibri sinamis,
bet rehklina us fahdeem 500. — Te wehl japeemin, fa muhsu Europa
kara-pulki, ta pat fa Ahsijä, ari scheitän dauds weetäs atrada leelus
fahls-, maïses-, kweeschu un zitadus krahjumus. Turkeem nonemtus
patronus, fas ii Angtu fabrikahm zehluschees, rehklina us 500 miljoen

Tā tad muhūr ihypaschā apgahdaśchanā schim brihschām atronahs 28
Pashchās un 141,800 ofizeeru un saldatu.

Politikas pārskats.

G. M. Zelgawā, 4. marta. San Stefanijā noslehgti miera lihgumi no muhsu Keisera un no Turku sultana un ir apstiprināti, bet lihds ūchā deenai wehl naw paſlubināti. No abahm puſehm pastieidsahs iſpildit kas norunats; ūaguhtītee kara-wihri teek iſmaimīt (ihsā laikā jan tāhdi 45,000 Turki ees uſ mahjahm), muhsu kara-pulk waj atstahj waj eenem pretineka ūemi, it tā tas pehz joun-nodibinātahm buhšchanahm ir waijadsīgs, ūurpreti Turku pulki attal aisees i Bulgarijas, jauna waldiba teek eezelta un nodibinata atšwabinatā ūsemēs zc. Loti ūwarīgs un eewehrojams ir meera lihgumā tas no ūzajums, ta abas lihdsfeju walſis ūeena par otru ūreſees, ta it wiſ meera no ūzajumi ūkuhtu ūeepilditi; ar to tad ari apstiprinajahs muhsu ūeefiņmejumi iſg. nedekā, ta ūchlerſli, kas meera lihguma iſpildi ūchauai warbuht pretim ūtahos, no abahm walſtīhm kopā buhs ja pahrwar un ja-atraida. Turpat mehs ari no leeluma jeb wiſpahrig ūsam iſſkaidrojuschi, tāhdu leetu un buhšchanu deht nahtloſcham ūongresām buhs ja-iſſpreeſch, uſ luru wiſas ūeelwalſtis jan ūeeteiku ūchahs, tā ta tas nu tā pilnigi ūodroſchinats uſlnhkojams. Do tu waki tas terminsh naht, kas preefſch ūongresa nolisits (dſird ta tas jan 10. marta Berline ūanahſchot, ja ūirsis Gortschakows lihds ūlaikam jan buhštaw ūavīsam ūefels), jo waitak naht pee gaifmas, ūkatra walſts par ūina ūeanahkumeem un waru domā. Bet eekam tu jo tuvaki eewehrojam, mūms pirms zil tas eespehjams, buhs ja-ee ūashstahs ar ūatras ūeelwalſtis politikas ūtahwolli, so ta deenividus ūleetā beidsot ūenehmusi. Wahzu walſts politika ūchinī ūleetā ūafiteem jan ūashstama no Bismarka runas. Ūranzijai un Italija ūavīsam truhſt eemeſlu, tanī ūejauktees, til lihds ka Eiropas labklah ūchanahs un ūodibinuaschanas-pamati ūeteek ūkustināti. Tadeht tāh ari wiſa ūchinī ūlaikā ir gluſchi meerigi ūturejuſchahs. Anglija, ta

ſchi amata atlaisch. — Bushrahlis war buht par pehrminderi, ja tam pilni gadi un
netruhlst labas Kawas ic. Nolihgumi, las starp wezakeem un fahrtigi aifstahweteem
behrneſt preelsch bahrinu-teeſas noteek un ari zitadi nam pret likumeem, tuhlt nah
spehla un raw apgahschami.

2) Kates tehws, kas sawu rents-weetu (mahjas) sawam behrnam atdob, wan nosajit, sem taha līhguma winsch to grib darit. Tadehl winam ari pilna teešiba, ta faulio „weza faiinneela datu“ noteilt un tad jaunais faiinneets to reis apsolijees dot, tad winam schahds folijums jasispilda. Tehls tehuu ne us taha wihsi newan peespeest, winam sawas mahjas nodot bes ne taha das „das“, ja tehws to eepreelish pagehr. Bet tad mahjas dehlam nodotas bes taha das norumas, tad nahl mispahrigie litumi spekla, pehz kureem behrni ir peespeesti, par saweem wezakeem gabdat. Tee fahm ir ta relte, tahs weetas buhshanas, bet ihpaschi starpu starp wezakeem un behr neem eewehrojot, nosajit ta schis peemahlkuins ispildams.

III. Switenes pag. wez. A. Gr.

19 Pagasta lozelkeem, tas pehz likuma eestahjahs kara-deenesta, tahs kara-deen.
lit. art. 26 minetas nodoishanas no tahs deenas wairs nap ja malsä, lab
wini deenesta peenemti; jitas laila robeschas likums te nenojala un nebuht ari
nam domajamas, jo lamehr tahds deenesta wehl nam peenemts, famehr winch it pas
gasta Lozellis un wiram japiilda pagasta-peenahkumi, turpreetim wimu us tam wairs newar
peespeest ar to azu mirelli, tur winch no galwas-naudus malkashanas jaur walstis-
likum aitwabinats. — Parvisam, jits jautajums ir tas, wai us deenestu sasauzamos
pag. lozelkus war peespeest, ruden prelkus tahdas sasauzhanas mafat par II. pusi
tekojcha un I. pusi nahtoscha gada reparteeretu galwas-naudu un la wikeem wehlaik lai
atrehina us ilgalu lailu eemalsatas nodoishanas? Sasaufshana us lojeshanu noteel

wišu tabkalà walst̄s, ir welti meklejusi Eiropas lihdszeetibū un turečhanos pret Kreewiju: wina alašč ir weena palikusi un lai beidzot pat ari tad ſehrdeenite nepaliktu, kad zitas walst̄s hanahks uſ kongreſu, tad wina naw ſavejusees, pee laika ari peeteittees. Winas politika, wiſpahrigi nemot, ſakricht trejās datās: wina meklē a) ſauv spehlu pee Turku valdibās uſtūret un b) Kreewu worn tur maſinat, beidzot c) wina — ſā jau wiſeem ſūnams, pee Turzijas dalishchanas ari preelsch ſewis kahroja kahdu labumu eeguhtees. Wiſs tas winai lihds ſchim naw iſdeweers. Ne winas ſihwee raksti, neds winas kararīkhoſchanas, neds zits kahds troſhuis paſpehja Turkus eeſaidit, lai tee — faut jo wineem tā ſakot gals jau bija klaht — ir tad wehl ar Kreewiju meera neſlehgut, bet Anglus par ſaweem pehrimindereem un "Eiropi" par ſauv glahbeju atſichtu. Schahdas wiſchchanas weetā Konstantinopolis ſtafhahs jo labaka atſihſchana un ſchodeen tas waifs naw ne kahds noſlehpums, ſā Turzija tilai pee Kreewijas meklē aifſtahweschani un glahbſchani, ſā Angli wara pee taħs pawišam ir veiguhehs. To parahda ari ſtaidri un gaſchi augſham minetaiſ noſazijums meera lihgumā, ſā ſchihſ abas walst̄s weena par otrn tu-reeſees, ſā tas, fo taħs ſawa ſtarpa noruajuſchhas, ari teefcham kluhtu iſpildits. Tadehk Angli weenigas zeribas wehl dibinajahs uſ Dar-daneem un uſ Egipti. Bet knayi tizams, ſā Konstantinopoles uhdens zefu dehl kahdas paſhrgroſſchanas notiks, turprettim Egiptes deht Anglija ſtrihda un warbiht pat ſara ar Franziju newar iſbehgt, ja wina to teefcham mehginatu apfahjt un eenent. To ne ſen ari Franzijas ahrleetu ministeris iſfazijis. — Austrīas ahrleetu ministeris grafs Andraſchi ne ſen jo plaqchi iſrunajees par deemwidus leetū un pee tam ſtaidri un gaſchi iſfazijis, ſā Austrīja ne iſeitot un winas rodoms ari ne ſad naw bijis, Herzegowinu un Boſniju peefawinatees. Nei uſ ſaru wina nedomajot. Gan wina ne ſen no parlamenta iſdabujiſi 6 miljonus, bet tee eſot tikai preelsch tam, lai Eiropa redsetu, ſā Austrīas valdiba eſot deesgan ſpehziġa, ſaweem wahrdeem uſ kongreſu waijadſigā ſwārā dot. Uſ rihtoſchanos, ja taħs pawišam buhtu waijadſigs, fo Andraſchi ne buht netizot, eſot wehl pahr pahrin deesgan laika. Tikai tad, ja Austrīja no Herzegowinas puſes, kluhtu apdrandeta, wina buhſchot uſ apbrunoſchanos jadomā. — Greekijas politika ir nei-protoma, ja winas politiku weenu pa wižahui reiſehm negrib atſicht par waljibin, pat gribu-bei ſpehjas. Schaubidamās, waj winai ari buhs daliba pee kongresa, wina Angli waldbiu luhgust, lai ſchi winas labunu nemot wehrā, fo ta ari apſolijufehs. Wehlak dīrd, ſā taħds pat luhgums ari Kreewu waldbai eefneegts. Tā tqd Kreewijai uſ kongreſu buhtu ja-aifſtahw: Bulgari, Serbijas, Rumenijas, Montenegrojas un beidzot ari Greekijas labums. Serbija un Montenegroja nobrunojahs un eekarotos ſemes-gabalus eenehmusčhas ſaweem eed ſhwotajeem paſludina meeu. Turprettim Rumenijā ruhast. Tā negrib atdot Besarabijas datu, fo tai 1856.

nowembra un dezembra mehnēschōs t. i. II. gada-puses wišbeidsamaja laīla, tadek
mehs esam tanis domās, ta deenesiā jau veenemtam pag. lozelim jazeesch wiſa
ta teloschā gada II. puses (jeb puſe no viſas neparteretas sumas) galwas-naudās
t. i. līhdī I. janvarīm nāhloschā gada. Weenlahti wehl jo ūhlaits rehlinums īnahltu
pa dauds raibs, otrukahrt ūho terminu preelsh beidsamajās galwas-naudās nomalsā-
schanaš, lab no pagasta iſeet, nolekt ari paſes-lilumu § 10, pte 1 (G. M. lit. krabj.
sp. 42). — Ka turpretini minet, pag. lozelleem, tapat ta teem ziteem, wiſa repa-
teereta galwas naudā (t. i. par abahm gada puſehm) eſpreelsh janomalsā tanī
no pagasta waldeš pehz likumeem nolikta laīla, it ne buht naw jaſchaubahs, jo nevee-
nam lozelleim naw teefības, pagasta waldeš likumigeem nosazijumeem pretotees aii ta
eemesia, ta newarot finat, to nahlotne atnefīhs. Uſ tahdu wiſi tad ari latr's waretu
ſazit: „Ko es tur uſ preelshu lai maſhaū? Kas fin, waj nebuhs jamirſt!“ — Kad
lahds deenesiā jau nonemts, tad winam puſi no eemalsatas pilnas galwas-naudās
war atmalsat atpalak-un pee pagasta ūhīs masuminsh naudās gan buhs deesgan
droſchīs.

2) Kara deen, lit. art. 31. pehž mušu domahm tā saprotams, ta latēs pagasta lozellsis, tas reserwei pēstaitīts, tuhdak no tāhdas pēstaitīšanas rehlinot, weena, gada lailā ir atšabināts no višahm art. 26 minetahm nodosīšanahm; tāpat laimehr wisch ihstā deenesītā miht un beidsot, tad tas no ta attal atlaijs, wehl weenu gadu no atlaišanas-deenas rehlinot.

3) Nosazijumus par tādu pagasta lozeliu atswabinaščanu no galwoš-nūdāš, tas tā militiči (semes sargi?) teel deenestā fasauktī, Juhs atradiseet G. M. lit. trahj. Ip. III. art. 19, tur Raibri fajits, ta militičeem, lamehe lee deenestā, wiſas tābs pačas teekbas, to iſti saldati un reſetivisti deenestā-lālā brāuba. G. M.

no Kreewijas pеeschkikhra. Wina bihstahs, ka Dobruudscha, ko tai
schī semes-gabala weetā grib pеeschkift, minai ar laiku no Bulgarijas
kkuhjshot atnemita. Greekija peepeschi usmetahs sawahm nelaika pro-
winzehm (Tefalija, Epirus, Makedonija, Kretas sala) par glahbeju,
bet tai naw spēhka, schō lomu ißwest. Tā tad scho, ka ari Herzego-
winas un Bosnijas deht kongresam buhs ja-ißpreech, ka mehs jau
isg. nedekā esam ißkaidrojuschi un pee tam pеesihmejuschi, ka Herzego-
wina un Bosnija tikai jem Austrrijas paßpahnes war buht droschas.
Tahdas pat domas issala wehlat ari „St. Petersburger Herold“, pеe-
sihmedams, ka, ja Austrrijas schihs prouinzes nepekerem, deeuwidus jau-
tajums newis notaht wehl ne-efot nobeigts, bet tikai raibaks padarits,
jo tos kristigos, kuri wißpirms qsinis un dsihwibu par brihwibu aiss-
kailajuschi, pamehr Turku warā, kamehr tee ziti teek atchwabinati, buhtu
nezilwezigi un fazelschauahs-uguns atkal par jaunu waretu aissdegtees.
Un ne buht ari naw jaſchaubahs, ka minetai Peterburgas lapai taifniba,
kad tikai eewehero, ka minetas Turku prouinzes wehl tagad naw dum-
pis nobeigts un ka Turki ar ſaweem atlukuscheem pulkeem to apfpeesch
us tahu pat wihsi, ka tas Bulgarijā notika. Ka Kreewija ari te ne-
parahdijahs ka atchwabinataja ar lobeni, ißkaidrojahs tikai zaur to,
ka wina ne us kahdu wihsi newareja Austrrijas un Greekijas robeschahm
tik turu eet un zaur to warbuht wißpahrigu karu fazelt. Tadeht
winas schihs leetas buhs ja-ißpreech kongresam, un pilnigi pareisi
tagad stipri ween teek pahrspreefts par to jantajumu, zil tahlu schi
kongresa warai buhs eet, waj tas warehs wißgaligi nospreest,
waj balsu wairakums ißschlirs jeb waj spreedumi tik tad buhs geldigi,
kad panahks weenprahtibu re. Behz muhsu domahm — un mehs tahs
netuream par nemaldigahm — weenprahtiba nebuhs panahkama, kad
ari tikai Anglijas isturešchanos un pagehrešchanas eewehero, kura ne-
kad nepekriths spreedumam, kas warbuht apstiprinahs, ko Kreewija
ar Turziju nolihguſi. Muhsu walbiba turpretim nekad newarehs ar
meern buht, ka winas kara-nopelni ari tikai mas ween kluhtu nißzina-
ti. Tadeht kongresa praktiskee panahkumi tikai tee war buht
ka starp Kreewiju, Wahziju un Austriju panahk weenprahti-
bu t. i. ar ziteem wahrdeem, ka tā faultā trihs-keishari draudsiba teek
ustureta, kura tahs zitas walstis no kara nisturehs un pеespedihs,
ne nowehrschamam littenim padotees. Pahraki par to kongress ne ka
nepanahks, ja Kreewija un Anglija pee ſawas politikas paliks. Ja ta
warbuht grosahs, ko mehs netizam, tad ſinams us preefschu ne buht
naw aprehkinams, kas tad war notift. — Kamehr Anglija us to iſeet, lai
jau preefsch hanahkhanas notaſa, ka kongresam buhtu spēhks wißgalig-
gi nospreest un tam jaisspreesch par wiſeem meera lihgumā usnemiteem
nosazijumeem, tamehr firſts Bismarks ir pretim tahdam eepreſchjejam
programam, un pilnigi pareisi, jo zitabi kongres aisscheem preefschspree-
deem laikam gan ne kad nehanahktu.

Pilnigeē meera-nofazijumi un fongresa darbi tadehk ta
gad ir tee swarigakee, us ko mehs gaidam.

No valstju eelschigeem notikume em tee ſwarigakē ſchimbrischam buhtu tee, la Wahjijā daſchu ministeru mainiſchanahs ſagaidama un Italijsā viſa ministerija no jauna eezelta. Ari Anglijā runā no daſchu ministeru mainiſchanahs. — Dumpis pawesta pilī, par ko iſg. ned. ſirojahn, jaſnojotees jesuitu ſaswehreschanā pret pawestu, kas to lai-ka iſdabujis ſinat un tā tad ir pеeſpeests, neween pret jeſuiteem bet pawifam pret ultramontaneem jo ſtingrafi iſturetees, ne kā wiņa preeſschqabjejs to barija. —

Dashadas Sivas.

No eeksfchsemehut.

Jelgawa. Kursemes gubernators dara finamu, ka tee saldati, turi 1840. un 1841. g. Anas goda-sihme par 20 gadu newainigu deenestu ispelnijuschees un ar to apdahwinati, no 1. janvara 1878 dabuhs pensiju tanti leelumā, zik wihi deenesta laikā lones dabuja.

Jelgawa. Justizministerija zaur pauehli apstiprinājušē Bauskas pilskungu baronu Adam fon Kleist par wirspilskungu preekh Dobeleš aprinka un Kurzemes gubernas pārvalde Zoh. Neukani Ilustē

par meesta preeskneeku; täpat par Misputes aprinka teesas sefreteri kandidatu Kahrli Katterfeld.

Pee Rihgas pilſehtas weetueeku II. ſchikras wehleſchanahm pa wiſam balsis bija nodewiſchi 474 wehletaji. Breekſch eezelſchanas waijadsigais balsu wairums tapēh bij 238. Scho wairumu wiſi pelekahs listes kandidati jau dabujuschi pee pirmas zelſchanas. Ir eezelti:

A. J. Kennert, kaufmans (ar 460 halfsim); Fed. A. Rebinin,
kaufmans (ar 458 —); J. A. Schutow, kaufmans (ar 457 —); H.
Kleingarn, kaufmans (ar 444 —); Rob. Beck, birgermeisters (ar 438 —);
C. G. Kirstein, kaufmans (ar 361 —); E. Tode, kaufmans (ar 359 —);
Rud. Kerkoviš, kaufmans (ar 356 —); H. Tiemer, rahtskungs
(ar 356 —); F. W. Hopfe, buhwmeisters (ar 353 —); E. Barclay
de Tolly, rahtskungs (ar 351 —); C. Krehenberg, reepneeku meisters
(ar 349 —); R. Büngner, birgermeisters (ar 346 —); J. G. Wan-
deberg, instrum. taifitajs (ar 364 —); J. G. Kundt, pulfst. taifitajs
(ar 344 —); C. v. Holst, sekretehrs (ar 340 —); Fr. Brunster-
mann, pilf. wezakais (ar 340 —); J. Chr. Schwarz, D. jur. (ar
339 —); Jos. Meyer, kaufmans (ar 338 —); O. Weiss, zepurneeks
(ar 338 —); Jul. Burchard, kaufmans (ar 336 —); Max. v. Tun-
zelmann, adwokats (ar 335 —); W. Claßsen, ſkurstean flauzitajs
(ar 329 —); E. Moritz, adwokats (ar 325 —);

No scheem kandidateem tee peezi pirmee bij listi us listi ari no vstras un treschahs komitejas. Zaur to isskaidrojahs winu leelaks balšu ſkaitis. No dseltenahs listes kandidateem, kas neatrodahs us pelefahs listes, ir dabutus ſchahdas balſis:

J. F. Baumann 145 balsis, E. G. Bornhaupt 142, H. D. Siede 139, A. Schier 136, Ch. Kalning 130, E. Kerkowins 130, A. Bettak 129, G. Ennöhr 126, G. A. Strauss 120, Wilh. Bajen 120, Joh. Einberg 119, Reinh. Hansen 117, G. G. Laschkow 117, R. Thomson 117, Ch. Auspach 116, K. G. Makarow 115, G. Feherabend 112, Flor. Popow 111, Heinr. Mende 110 balsis.

Bes tam wehl dabujuschi: Angelbeck 19, Koch 8, Lüttens 7, Bartsch 6, Kaszkowsky 6, Böthführ 5, Mündel 5, Strijkh 5, im wehl dauids kandidati masak kā 5 balsis. Pawikam balsis isdalijuschihs par sahdeem 143 kandidateem.

Belschanu isnahkums leezina ne ween par brihwprahrigas partijas pretineeku leelaku spehku otrā klapē, bet ari par to, ka pee wineem walda labaka disziplina. Balšu iſſkaidrofchana pa leelakai dalai nahk uſ brihwprahrigahs partijas rehlinā. Zaur to iſſkaidrofahs tas pahrak maſs balšu ūkaitis, kurei dſeltenahs listes kandidati dabujuschi. Peedſihwojumi trefchajā klapē, daudſlahrtigas iſſkaidrofchanas, wiſs tas ne ko naw lihdsejis. Ir atraduſčees netizigi, tas domajuschi west kandidatus zauri, kurei nestahweja uſ komiteju listehm. Waj labaka disziplina brihwprahrigā partijā buhtu spehjuſe zelschanu resultatu pahrgroſit, tas gan gruhti noſakams, jo newar ſinat, zit no ſchihs partijas peekritejeem balſojuſchi preekſch kahdas pelekahs listes dalaſ. Bet lai buhtu kā buhdams, zelschanu isnahkums ir peerahdijis, ka Rihgas widejās kahrtās brihwprahrigai partijai lihds ſhim wehl deegau maſ peekriteju. Schis kahrtās ihpaschi isplatītees un noſtiprinatees; buhs brihwprahrigahs partijas uſdewums nahkamā laikā.

Belschani išnaukumis otrā wehlelaju klasē finams newar brihw-prahtīgas partijas usdewumus pahrgrofit. Wina tagad išpildihs fawu peenauklamu pirmajā klasē. Kad zeljschauas wiſās trijās klasēs buhs beigtaſ, tad ſchi partija galigi warehs nospreest par fawu turpmaku iſtureſchanos muhſu pilſehtā.

Peterburga. Sem leelfirsteenes Katrinas Michailownas wa-
dischanas, kā „Goloß“ sino, dibinajushehs Peterburgā ihpascha dahmu-
sabeeedriba, ar to noluhi, ščim̄ karā par kropleem palikushus karei-
jus ar ūnftigahm rokahm un kahjahm apgahdat. Schahdas ūbe-
dribas bija ari dibinajuschahs Wahzijā, Stutgarte un Minchene pehz
1866. un 1870. gadu kareem. —

Scheijenes studenti uniwersitetes wirswaldei luhguschi, lai preelschlasifchanas lihds rudenim slehdsot karsona deht, kas Peterburgā wehl arween jo niznaki plosahs. Schi luhguscha ir atraidita.

Peterburga. Kā avisē „Rom. Wremja” sīko, Peterburgā dibināts jauns ordenis preefīch feiweescheem, kuru dahwinahs par

slimū un eewainotu lareīwu kopschann kara-laukā. Lihds schim Kree-wija bija tikai diwi ordent preelsch feeweefsheem un proti „Katrines“ un „Marijas ordens.“ Jaundibinato ordeni nosauz „Jarkana Irusta ordeni.“

Odesa. Metnās juhēs garainu lugu beedriba sagatavoja habs muhū ūkareivus no Turzijas un Kreeviju pahrwest. Tāhs weetas, kur winus un tugeem usnems ir: Rodosto, Mīdija, Burgas, Ristendsche un Sulina. Pahrbraukšanas weetas ir noliktas Sevastopole, Odesa un Nikolajewa. Sagatavoschanahs usdota wadit 1. rangas kapteinim Selenjim un minet. lugu ūkabeedribas kapteinim Tschaitowski, kuri un galwas forteli aishgahjuſchi. Preelsch Keisariskas Augstibas virškombandanta sagatavo Keisara Paſcha lugi „Liwadija.“

Peterburgā, 1. marta. Schodeen notīka 24. ielosejšana no
5% otrā aiseleņuma un wiſleelakee winešli iſnahža uj ſchein nu-
mureem:

200,000	rubl.	if	num.	8703-24.
75,000	"	"	"	1798-21.
40,000	"	"	"	3982-8.
25,000	"	"	"	6400-46.

3 winešti à 10,000 rbt. už num.: 9888—30, 19398—37,
12692—38.

5 winešti à 8000 rubl. už num.: 11814—43, 16923—39, 10173—13, 1107—4, 4643—32;

—50, 7214—37, 10175—25, 7358—9, 3525—41, 15652—42,
20 winesti à 1000 rubl. usj num. 16429—25, 11587—39,
34—33, 14818—13, 15504—40, 9884—21, 5128—30, 14232—31,
5993—9, 1611—13, 13426—33, 587—12, 1084—3, 14199—6,
16633—21, 17679—40, 1435—34, 16874—43, 6473—49, 7095—44.

• No S. pagasta mūns peenahk schahds rāksīs par nefahrtibutureenes skolā:

Kad pehrngada oktobri muhžu jaunais školas nams kluva ga-
taws, tad domajahm wiži, ka nu eſam meegu no azim iſbersučhi, ka
eſam labu ſoli gaizmai tuval nahkuſchi un wareſti nu tanī ſtaigat,
bet, ak, ka eſam wiſluſchees. Tagad atſihſtam, ka ar to ween, ka
mums ſalts školas nams, arī ne pa matu ristiagam mehrkim ne-eſam
tuvojuſchees. Jau tanī deenā kad behrinus pirmo reiſ školā ſawedahm,
nopratahm, ka mums ar školas namu tāpat eet, it kā mums buhti
ſmuki rati, bet truhktu ſirga, ko ratōs eejuhgt.

Ko mums palihds skolas nams, kad to ne-apgahdajam ar peedrigahm waijadsibahm; ta winsch (skolas nams) tikai muhsu tuhksitoschus aprijis un ne-atsdos tos ne kad wairs atpakaat. Tee mums ta-tschu jagaiba no to wihrro rokahm un galwahm, kas muhsu behrnts mahza un audse, bet ja schee wihti sawos darbos kluhst kaweti, tad mehs sawus tuhksitoschus esam semē aprakuschi, bet ne wis us augleem dewuschi. Zahdu kawesshu muhsu skola netruhst un weemi gribjeuscheitan peeminet. —

Muhku skolas behrneem dezembra un janvara mehneshobs bee-
jchi ween truhka, kas ari wišu nabagakajam muhku apgabalā netruhksi
— wineem truhka uhdena tapat fa Israela behrneem tuhlfnessi. Un
kad nu ne muhku skolotajeem, nedj ari kahdam is winn skoleneemi tač
deewischkligs spehks naiv dots, uhdeni is almeneem likt tezet, tad elda na-
badzini ſneegu, fa pats ar ſawahm azihm redſeu, ja negribeja puſſ
werſtes tahlu līhdj uper tezet. Bet nu ari ja-atgahdinajahs, kahd
laiks bija min. mehneshobs. Sneegs gandrihs it deenas krita gubahn.
Kur nu til dſilu ſneegu lai behrni til tahlu aſbreen, un tad, ko la
bara naikts laikā kad ja-eet ſneega pa-ehſtees? Maltz laikā ari weeg-
li war gadſtees, fa panem netihru ſneegu; fa gan tahds ſmekhehs? Ne-
biju domajis, fa ſneegs til ſahligs, bet mans paſcha behrns, no ſlo-
las pahrnahzis, kur bija ſneega pa-ehdees, wehl ne vtrā deend ne ſa-
ne-ehda, til giſleja un lahſeja. — Kad pagasta wezakajam wairak rei-
ſu bija lubgts, lai gahdatu uhdeni, tad wiſch atſina, fa waijadſejis
par preefschu aki rakt un tad namu buhwet, bet ne tagad tas ne-
teek darits. Vitahs ari par uhdeni ruhpejotees, apgahdaja ragawa
un muzu us tahs un ſaimneekeem pehz fahrtas katram pa deenai uh-
dens bija japeewed. Bija jau labi, bet ne zik ilgi, gahja attal pa
wejam. Kamdeht gan? Nu, pagasta ragawa bija ſaluhſuſe un muza

ar ledū peesaluſe. Pagasta walde, kā redsamis, bija darijuſe, zif ſpehja, bet kad uu ta leeta tā negahja, tad ſinamis bija ja padodahs liſtenim un ja galda, waj lahdī dabasspehki muhſti maſinoſ uo mine- tahn gruhtibahm ne-atpeſtihſ. Zeriba ari nepeewila, atnahza februa- riſ, atneſa mihſtu laiku un tuwejā pürwā no falneem ſaſkrehja preekh ſkoleneem deesgan uhdena. Nu warehs ari galduſ ehdomā iſſtabā no- maſgat, — bet ko es ſati uomaſgat, kuit pāviſam zitadi tihriſchanaſ lihdſekki buhſ palihgā janem. —

No zitahm nekahrtibahm schinā skolā tifai wehl preeßhmeschu netihribu ahrā ap skolas namu un turinashanu. — Buhru gan wehlejams, ta skolotajs woj skolotaji ari druzzin luhkotu us tihribu ahrā ap skolas namu, kas schē pawisam truhkst. — Swehtdeen un pirindeen agri skolas istabas neteek turinatas un tihri schehl skatotees, kad pirndeenās skoleni aufklās skolas istabas salazabs — pulsch rozinās, tahs filidamī.

Kaut jese muhsu pagasta wairak eewehrotu tahs deenas swaru, turā sawis pagasta amata-wihns, it ihpaschi pagasta wezalo, iswehle; kaut jese newehletu schinī amata wihru, kam trahfst juhtigas sirds un gaischias sapraschanas par pagasta labumu gahdat. Tad muhs laikam daudz labakas zeribas eepreezinatu nū muhsu wairak ne kā 150 školas behrueem ne kā tagad; tad muhs ari ūki gruhtee puhlinai ne buhtu janoschehlo.

Rahds S. . . . leetis.

Visjaukas jinas un telegrami

G. M. Jelgavā, 7. marta. Generalis Ignatjews lihds ar saweem paivadoneem un Turku pilnvaris un ahsleetu ministeris, Reefs Pāša, 3. marta atbeauza Peterburga un tē kluva no Waldibas puses tā ati no publikos ar lelu godu sa nemti, ka svarīgu dokumentu neseji, kas pehz til breesmīga tara pasludina un nodrozschina sen jagadito meieru. — 4. marta Reefs kluva īsākums no Augusta Runga un Keisara; 5. marta Keisara Majastete apstiprināja meera-nolīgumus, kurus nu drīzsumā pasludināsot. — Dum pīs Bodnīša, Bezegomīna, pēc Grieķijas robeschahm un uj Kretas salas aug jo deenās jo māraū un padara alaish jo leelatas bailes un sajūlīgumus. Pēc Grieķu robeschahm starp bumpneleem un Turku pulleem esot prahvi lauti bijuschi, tirds Turcleem lihds 400 vīku kritischi. — Kongresa dehk zehļučuhs farunādānās, kas to it lehti war paivisim ijsaišinat; ihpaschi Anglija atlal ir ta, los leeliskam jauz ar jawu pasākīgo un tumsča politītu. Wina pagehr, lai jau cēz prečīsh nodibina, ta it wiš nosajūjumi meera līgumā esot japatrickesħ no longresā, to Kreivija fināms nu tad neveiklaidihs. Ari Austrija gorahs, bet no sabeesdribas ar Angliju ta ne lā negrib īihat. Kreivija schīns leela ir ijsajūjusē kori austli — wina sevis dehk uj tongresu wišai leela svara neleel un astahā leelvalstībum atbilstību par temi krisīgeim, kas wehl nam atswabinati. Tomehr Kreivija, tapat Ari austrija ir tanča domās, ka wina konigreja tilai leelvalstībum dattiba īsākumi.

Msthildes

Sāt. p. — **R.** 3. m. **P.** **V.** pa tam pats jau atbildejīš. — **Par to otro**
substijumu pateizanēs.

G. M. — Mr. W. Porewescha ir aprinka-meests, Raunaas gubernia; pa
dselszetu (no Moscheiteem us Raunu) brautz, ja nemaldamees, jaistlahpi stanziid Reis-
dani, ja us R. arib aistlukut. Tomehr brautdamri wareet wehl jo sihtali apjautatees.

Leelwaghei f. E. 2. S. Sanehmähni un usnemhni nahtojschā num.

J. J. — M. pr. W. ии Камину — Одаховъ. Йау феналдс нумурдс ir ijslaibrots, ta „Reelitumu“ bei „Balt. Seminopja“ par pastu nevar suhtit. Noigatet, kas ar atjuhtito naudu lai noteek.

Tauna "attishstibas"- nodata

Ka "Nīhgas Lapa" starp ziteem noluksseem ari zeeti apachnujehs lamas-
šchanu un goda laupišchanu lopt un helmet, waires nebuht nau jašchowbahs, un
ka Dihvila ī preečīk schis ūmadas "atihstibas" nodalas ihsts meistars, to pereahda
mina ūmadas para-raikohiums. Winch ralsta:

"J. Sarina f! Atkauieet Jums teilt, fa tas ir ne wiſai godigi, uſtreepē kahdai walſtei loziedi, no lura, tā leelakhs, Juhs paſchi grideli, walam titt. G. Ratheiſ ne ſad naiv Peebaldſens dijis un mehs wehletumees, fa to ari neweens par Peebaldſen uenzuſſatiu."

„Un it ta ic to wehl nebuhtu deesgan, tad Dihrla l. schim teikumam, so tas daschu Mihgå dshiwodamu Peebaldenu“ wahrdä publikai pasneeds uj brobsti, no redakcijas yuses wehl preelel schahdu gudru spreedumu. „Ta ja (Dihrla kga datru gudru spreedumu ta ussajt) mums gluicji vreenalga, tur un la G. Woibero tungis zel-les, tad usstatam scho leetu tagad par beigtu. Red.“ — „Voti lipnigi! Scho leetu D. l. noberdis, loi zitahn lamachanahm netruhltu ruhnum!“ Dehti protams, ta mehs tahdu darbu jeb rassfu dehl strihdös nemaram elaaistes, un lad mehs tos pavisan preefshmejam, tad tas ncteek tikai ar to nodomu, loi Batweescheem bñhnt eespehjams to spreedumu issajit, to tahdi darbi jeb nedarbi pelna. „Un us scho spreedumu mehs zeram tit pat drofhi, ta mehs esam pahrieczinati no tam, ta muhsu wohjer pudlini neseewehroti nepaleet un ari bes labeem augkeem nepalits. Dihrla kga lamachanahs muhs nefawehs, samu ushaktu darbu jo projam strabdat.

